

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318206199
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2318206199.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v spore žalobkyne: W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, X., proti žalovanej: Všeobecná úverová banka a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, právne zastúpenému: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o neplatnosti právneho úkonu a ochranu práv spotrebiteľa, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 19. decembra 2019 č.k. 28Csp/90/2018-123, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a) a d), § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., vecne súd rozhodnutie zdôvodnil premlčaním nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že úver č. 0003316465 zo dňa 30.9.2005 uzatvorený medzi ňou a žalovanou je bezúročný a bez poplatkov a žalovaná je povinná zaplatiť jej sumu 1.080,24 Eur titulom bezdôvodného obohatenia z tejto zmluvy. Podľa názoru žalobkyne zmluva neobsahuje viaceré obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva je neplatná, veriteľ (žalovaný) použil nekalé obchodné praktiky, neinformoval ju ako spotrebiteľa o dôsledkoch vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení zmluvy, nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou, pričom na jej úkor sa bezdôvodne obohatil o sumu 1.080,24 Eur. Žalovaná považovala argumentáciu žalobkyne za zmätočnú a nezrozumiteľnú, zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom, údaj o RPMN sa nachádza v zmluve, konkrétne v podobe indikatívneho výpočtu uvedeného priamo v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci s SKK. Keďže ide o tzv. revolvingový úver (ktorého podstata spočíva v pravidelnom dopĺňaní dlžníkom a obnovujúcim sa úverovým rámcom a môže fungovať na neurčitú dobu), nemožno presne určiť údaj o RPMN v čase kontraktácie zmluvného vzťahu, pretože je závislý od premenných, ktoré v čase kontraktácie žalovaná nepozná a práve preto žalovaná žalobcovi poskytla len indikatívny výpočet RPMN. Tvrdenie žalobkyne o absencii údajov o úrokovej sadzbe a aj poplatkoch sa taktiež nezakladá na pravde, nakoľko tieto boli určené v Cenníku ako súčasť Zmluvy. Pokiaľ ide o tvrdené nekalé praktiky, žalovaná argumentovala, že pri tzv. teste nekalosti obchodnej praktiky vychádzajú tak predpisy EÚ (najmä smernica 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách) ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa z ekonomického správania, nie príležitostného (kauzálneho) spotrebiteľa, ale naopak zo správania tzv. priemerného spotrebiteľa, za ktorého je považovaný len spotrebiteľ primerane správne

informovaný, zároveň všímavý a tiež obozretný. Žalovaná nijako žalobkyni nebránila sa so zmluvnou dokumentáciou oboznámiť, tá jej bola riadne pred podpisom odovzdaná, pričom žalovaná zmluvu podpisovala v dobrej viere v záujem žalobkyne zmluvu v danom znení podpísať. Skutočnosť, či si klient zmluvnú dokumentáciu naozaj prečíta alebo nie, či ju prečíta s porozumením alebo nie, už žalovaná nedokáže ovplyvniť. V prípade, ak by súd dospel k záveru, že skutočne došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne z dôvodu toho, že poskytnutý úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov (na čo však podľa názoru žalovanej nie je vzhľadom na vyššie uvedené daný žiaden dôvod), vzniesla žalovaná námietku premlčania a navrhla žalobu v celosti zamietnuť. Žalobkyňa nepovažovala jej nárok za premlčaný s poukazom na ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, ktoré sa premlčí za 10 rokov odo dňa keď k nemu došlo. Tvrdila, že v jej prípade ide o výnimočný prípad hodný osobitného zreteľa s poukazom na zdravotný stav žalobkyne, ktorá od narodenia trpí genetickým ochorením nazvaným praktická slepota, pričom z judikatúry sa dozvedela, že v prípade uzavretia zmluvy spotrebiteľky postihnutej touto chorobou, spotrebiteľka nebola schopná ani za pomoci optických prostriedkov prečítať zmluvu, v tejto súvislosti poukázala na uznesenie NS SR 3Cdo/90/2019, kde súd vyhodnotil uzavretie zmluvy v obdobnom prípade ako neplatný právny úkon a to s poukazom na ustanovenia § 39, § 40 OZ. Z toho dôvodu mala žalobkyňa za to, že predmetná zmluva je neplatná. Žalobkyňa platila viac ako mala, pretože bola napomínaná bankou, že musí platiť, bola atakovaná poverenými vymáhačskými spoločnosťami, pričom na základe listinných dôkazov je osvedčené, že ju vmáhači dôrazne upozorňovali a vyzývali zaplatiť sumy 1.291,43 Eur, 1.318,61 Eur, ktoré musí zaplatiť v lehote 10 dní, s tým, že jej dlh neustále narastá a ak nezaplatí, dajú ju na súd. Žalobkyňa žila v dôsledku toho v strachu a bola neustále pod nátlakom, ktorý vyvolával obavu o jej zdravie, život a stratu obydľia. Dňa 21.4.2017 podala banka návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 1.931,94 Eur s prísl., v ktorom žalobkyňa podala odpor a dodávateľ zobral žalobu v konaní pod sp. zn. 15Csp/116/2017, späť. Súdom jej vtedy bolo doporučené, aby ona podala žalobu na dodávateľa z dôvodu, že úver, ktorý jej mal byť poskytnutý preplatila o 1.080,24 Eur. Podľa názoru žalovanej nešlo o žiadny úmysel bezdôvodne sa obohacovať na úkor žalobkyne, žalobkyňa žiadne dôkazy v tomto smere nepredložila ani nenavrhol vykonať, pričom úmysel je potrebné v každom jednom uvažovanom prípade dôsledne preukázať.

3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 29.9.2005 žalobkyňa podpísala (a žalovaná podpísala dňa 30.09.2005) žiadosť o vydanie a používanie pôžičkovej karty triangel, v ktorej žiadala poskytnúť pôžičku vo výške 995,82 Eur (30.000 Sk) s mesačnou splátkou vo výške 33,19 Eur (1.000 Sk). Podľa listinného dôkazu - schválenie žiadosti o vydanie a používanie pôžičkovej karty Triangel zo dňa 7.10.2005, zaslanej žalobkyni, však žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 497,91 Eur, teda v inej výške ako žalobkyňa žiadala, išlo teda o nový návrh v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý žalobkyňou nebol prijatý. Rovnako tomu bolo v prípade dojednania o navýšení úverového rámca na základe žiadosti žalobkyne na sumu 697,07 Eur (21.000 Sk) s minimálnou splátkou 23,24 Eur (700 Sk), nakoľko návratku podpísanú žalobkyňou a list - schválenie žiadosti o vydanie a používanie pôžičkovej karty triangel nie je možné považovať za zmluvu o úvere uzatvorenú v súlade s § 4 zák. č. 258/2001 Z.z. V danom prípade žalobkyňa čerpala a splácala v období od októbra 2005 do februára 2014 finančné prostriedky úveru revolvingového typu, celkovo vyčerpala 1.652,95 Eur a celkovo splatila 2.732,56 Eur. V dôsledku toho, že nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy, na strane žalovaného vznikol majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu vo výške 1.079,61 Eur, o ktorú sumu zaplatila viac než bola povinná zaplatiť. Súd však musel prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú žalovanou. Konštatoval, že premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia je podľa § 107 OZ kombinovaná ako subjektívna, ktorá je dvojročná a objektívna premlčacia doba, ktorá je trojročná s tým, že ak skončí plynutie ktorejkoľvek z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na plynutie druhej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov je rozhodujúce, kedy sa oprávnený - žalobca skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil. Pre začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby (v prípade neúmyselne získaného bezdôvodného obohatenia), resp. desaťročnej premlčacej doby (v prípade úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia, ktoré v tomto prípade žalobca nepreukázal) je rozhodný deň, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Podľa tvrdenia žalobkyne a prehľadu čerpania a úhrad žalobkyňa uhradila žalovanému poslednú splátku 21.2.2014, je teda nepochybné, že už týmto dňom jej boli známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, teda komu a v akej výške plnila. Subjektívna dvojročná premlčacia doba tak začala plynúť dňom 22.2.2012 a posledný deň pripadol na 22.2.2014, takže nárok uplatnený na súde až 10.9.2018, je premlčaný. Pre začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby, resp. desaťročnej

premlčacej doby (v prípade úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia, ktoré v tomto prípade žalobkyňa nepreukázala) je rozhodný deň, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa uhradila žalovanému poslednú splátku dňa 21.2.2014 a objektívna premlčacia lehota tak uplynula 21.2.2017, pričom žalobu žalobkyňa podala až 10.9.2018. Táto premlčacia lehota uplynula aj v prípade, ak by sa súd stotožnil s názorom žalobkyne, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela až v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn 15Csp/116/2017. V tomto prípade nebola namieste aplikácia desaťročnej premlčacej lehoty, pretože žalobkyňa v konaní nepreukázala úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť, keď na to nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovanej pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale je nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaná v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedela alebo aspoň bola uzrozumená s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. V danom prípade žalovaná uzavrela so žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, je nepochybné, že chcela získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale nedokazuje jej úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaná v čase uzavretia zmluvy 30.9.2005, ani v čase prijatia platieb od žalobkyne nemohla vedieť ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr súd posúdi ňou uzavretú zmluvu so žalobkyňou ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nebola platne uzatvorená. Nárok žalobkyne je preto premlčaný v trojročnej zákonnej premlčacej lehote a súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, majúc za to, že rozsudok je zmätočný, nepreskúmateľný, príliš formalistický, v rozpore s princípmi spravodlivosti a nie je odôvodnený. Odvolateľka považuje rozsudok za nezákonný, v rozpore s úijným právom, pretože súd ignoroval práva žalobkyne ako spotrebiteľky, nerešpektoval smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, medzinárodné zmluvy, neúplne zistil skutkový stav veci a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nie je možné, aby súd v odôvodnení konštatoval, že zmluva je neplatná a vo výroku rozhodnutia zamietol žalobu a zaviazal žalobkyňu na úhradu trov. Odvolateľka poukázala na to, že žalobou sa domáha určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zaplatenia sumy 1.080,24 eur titulom bezdôvodného obohatenia z tejto zmluvy, zopakovala to, čo uviedla v podanej žalobe. Má za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a vady, o ktorých sa žalobkyňa dozvedela až neskôr, navyše nemala možnosť ju ani s optickými pomôckami prečítať, keďže od narodenia trpí praktickou slepotou. Žalobkyňa popiera všetky skutkové tvrdenia protistrany, žalovaná je dlhodobý poskytovateľ pôžičiek na Slovensku a vedome porušuje zákony a svojvoľne si určuje vlastné pravidlá, čím poškodzuje spotrebiteľov a takéto klamlivé konanie je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 OZ. Žalovaná uviedla zavádzajúce tvrdenia o RPMN, o úrokovej sadzbe a poplatkoch, ktoré mali byť podľa neho určené v cenníku ako súčasť zmluvy, pričom žiaden cenník súčasťou zmluvy nebol. Nie je pravda, že v zmysle článku VII bodu 5 žiadosti/zmluvy svojim vlastnoručným podpisom žalobkyňa na zmluve potvrdila, že sa pred jej uzatvorením oboznámila s obchodnými podmienkami a zaviazala sa ich dodržiavať, nie je pravda, že ani európske ani vnútroštátne predpisy nechránia spotrebiteľa, ktorý bol a zostal neinformovaný v dôsledku svojej nevládnosti, prípadne neobozretnosti. Banka zodpovedá za to, čo je v zmluve. Odvolateľka zopakovala, že žalobu podávala z dôvodu, že jej to bolo doporučené súdom a preto, že dodávateľ prostredníctvom rôznych vymáhačských spoločností robil na ňu psychický nátlak a podal aj na ňu žalobu, v ktorej žiadal priznať nárok vo výške 1.931,94 eur s príslušenstvom a iba vďaka bezplatnej právnej pomoci občianskeho združenia banka zobrala žalobu v celom rozsahu späť. Zo strany dodávateľa došlo k úmyselnému konaniu poškodzovania spotrebiteľa po dobu 9 rokov a to od prvého dňa, kedy jej do poštovej schránky hodil leták, v ktorom ju nabádal k uzavretiu zmluvy, s poukazom na ust. § 49a OZ bola uvedená do omylu dodávateľom. Zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a dodávateľ sa nezaujímal o jej majetkové, osobné ani finančné pomery pri uzatváraní zmluvy, čím došlo k porušeniu ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa § 7, banka jej poskytovala ďalšie prostriedky, ktoré si žalobkyňa neobjednala, boli pripísané v prospech kartového účtu a dodávateľ žalobkyňu úmyselne uviedol do závislosti platiť mu každý mesiac po dobu 9 rokov minimálne 16,60 eur, pričom na základe upomienok žiadal vyššie a vyššie čiastky a tak sa obohacoval. Konanie banky bolo úmyselné, s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy žalovaný v čase uzavretia zmluvy vedel a bol uzrozumený s tým, že sa obohacuje bezdôvodne, čoho dôkazom sú jeho tvrdenia, že uzavrel so žalobkyňou zmluvu o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, pričom mal povinnosť uzavrieť zmluvu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôkazom sú tiež predložené listiny vymáhačskej spoločnosti, ktorú poveril na vymáhanie súm, ktoré žalobkyňa nedlžila a ďalším dôkazom je podanie žaloby, ktorou sa domáhal zaplatenia 1.931,94 eur s príslušenstvom. Uvedené skutočnosti odôvodňujú aplikáciu ust. § 107 ods.

2 OZ. Odvolateľka poukazuje na to, že žiadala okrem vydania bezdôvodného obohatenia aj vyhlásiť neprijateľnosť zmluvných podmienok obsiahnutých v žalobe. Vytkla súdu, že formálne zamietol jej žalobu a nevysporiadal sa s neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve, vo výroku rozhodnutia ich nevyhlásil za neprijateľné. Nevyhlásil predmetnú zmluvu za neplatnú, pričom v odôvodnení uviedol, že ju mal za neplatnú, avšak jej právne postavenie je neustále ohrozené v dôsledku nedostatočného postupu súdu, ktorý jej neposkytol ochranu zákonných práv. Súd tiež nesprávne ustálil aj počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, keďže táto v skutočnosti začala plynúť odkedy sa žalobkyňa dozvedela, kto sa na jej úkor obohatil a k tomu došlo na pojednávaní vo veci sp.zn. 15Csp/116/2017. Poukázala na článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, § 53 ods. 1, ods. 5, § 54 ods. 1 OZ, § 7 ods. 1, § 8 ods. 1, ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/44/2014, na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 402/2013. Rovnako nesúhlasí s výrokom II., podľa ktorého má byť zaviazaná na úhradu trov konania dodávateľovi z neplatnej zmluvy a žiada takýto výrok zrušiť, keďže ide o poškodzovanie jej zákonných práv. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považovala rozsudok za správny, pretože nárok je premlčaný. Pokiaľ ide o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, ktorých určenia sa dovoľáva žalobkyňa, v prvom rade je sám žalobca povinný v rámci opisu rozhodujúcich skutočností tvrdiť, ktoré zmluvné podmienky sú podľa neho neprijateľné, z akého dôvodu a aký súvis majú s predmetom konania. Pokiaľ by sa chcel žalobca domáhať len vyslovenia neprijateľnosti ním označených zmluvných podmienok, resp. nekalých obchodných praktík nezávisle od okolností konkrétneho prípadu, jednalo by sa o konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v zmysle § 301 CSP. V takomto konaní by však nebol oprávnený podať žalobu, nakoľko túto môže podať len právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako správny potvrdil a priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

6. Žalobkyňa v odvolacej replike zotrvávala na dôvodoch podaného odvolania, ktoré zopakovala. Žalovaný ju poškodil a na jej úkor sa bezdôvodne obohatil. Vzhľadom na absenciu zákonom stanovených údajov v zmluve je úver bezúročný a bez poplatkov, v predmetnej zmluve sa nachádzajú neprijateľné podmienky a žalobkyňa žiada, aby ich vyhlásil súd za neplatné. Žalobkyňa popiera tvrdenie protistrany, že sa má pre prípad určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok jednať o konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 301 CSP. Ona sa domáha určenia neplatnosti neprijateľných podmienok v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/27/2018.

7. Žalovaná v odvolacej duplike zotrvával na svojich vyjadreniach.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie treba zrušiť a vrátiť mu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Odvolacia argumentácia žalobkyne bola založená predovšetkým na námietkach, že rozsudok je zmätočný, nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný, a v rozpore s princípmi spravodlivosti, keďže žiadala okrem vydania bezdôvodného obohatenia aj vyhlásiť neprijateľnosť zmluvných podmienok obsiahnutých v žalobe. Vytýkala súdu, že formálne síce zamietol celú jej žalobu ale nevysporiadal sa s neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve, vo výroku rozhodnutia ich nevyhlásil za neprijateľné, ani nevyhlásil predmetnú zmluvu za neplatnú. Druhú skupinu jej námietok tvorili výhrady voči právnomu posúdeniu otázky premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súdom prvej inštancie, najmä vo vzťahu k aplikácii § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

10. So zreteľom na obsah podaného odvolania odvolací súd preskúmal vec a zistil, že konanie je postihnuté procesnými vadami, v dôsledku čoho žalobkyňa v prejednávanej veci bola súdom prvej inštancie odňatá možnosť pred ním konať.

11. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou, doručenou súdu dňa 10.09.2018, domáhala určenia, že úver číslo zmluvy 0003316465 zo dňa 30.9.2005 uzatvorený medzi ňou a žalovanou je bezúročný a bez poplatkov a žalovaná je povinná zaplatiť jej sumu 1.080,24 Eur titulom bezdôvodného obohatenia z tejto zmluvy. Dňa 24.09.2019 žalobkyňa doručila súdu návrh na zmenu žaloby, v ktorej (vychádzajúc z obsahu podania), žiadala rozšíriť žalobu tak, že súd určí aj neprijateľnosť viacerých podmienok v zmluve o úvere číslo zmluvy 0003316465 zo dňa 30.9.2005 a to podmienky obsiahnutej v článku VII bod 2, článku VII bod 5, článku VII bod 6, ktoré aj upresnila citáciou konkrétnych zmluvných dojednaní.

12. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 24.09.2019 síce po otvorení pojednávania krátkou cestou toto podanie doručil protistrane, ale inak o tomto procesnom návrhu žalobkyne nijako nerozhodol, ani sa iným spôsobom s ním nevysporiadal. Následne na ďalšom pojednávaní, konanom dňa 26.11.2019, za prítomnosti oboch strán sporu súd vyhlásil uznesenie, ktorým „pripúšťa rozšírenie žaloby v znení, ako je uvedené na podaní žalobkyne zo dňa 05.11.2019 na č.l. 90-91“. Uznesenie o pripustení zmeny žaloby písomne vyhotovené nebolo a jeho obsah tak zostal nejasný. V spise totiž na č.l. 90 ani 91 súdneho spisu sa návrh žalobkyne na zmenu žalobného petitu nenachádza, tento je obsiahnutý v jej podaní z 23.09.2019 (doručenom 24.09.2019) na č. l. 71 až 72, zatiaľ čo na č.l. 90 je digitálne overenie kvalifikovaného elektronického podpisu advokáta žalovanej a na č.l. 91 sa nachádza substitučná plná moc udelená advokátom žalovanej na zastupovanie na pojednávaní.

13. Keď napokon na pojednávaní dňa 19.12.2019 súd vo veci rozhodol, urobil tak bez toho, aby mal jednoznačne ustálený predmet sporu. Vzhľadom na obsah vyhláseného uznesenia, ktorým súd „pripúšťa rozšírenie žaloby v znení, ako je uvedené na podaní žalobkyne zo dňa 05.11.2019 na č.l. 90-91“, nie je možné zistiť, čo vlastne bolo predmetom konania a rozhodovania pred súdom prvej inštancie. Táto otázka potom nie je zodpovedaná ani v konečnom rozhodnutí súdu, ktorý uplatnené nároky žalobkyne bližšie nešpecifikuje ani vo výroku, ktorým žalobu zamietol a už vôbec nie v odôvodnení rozsudku, v ktorom súd neuvádza, čo je vlastne predmetom konania. Z odôvodnenia rozsudku možno usudzovať, že súd sa rozšíreným návrhom žalobkyne na určenie neprijateľných podmienok nezaoberal, pretože chýba tomu zodpovedajúca tak skutková ako i právna argumentácia. Otázne tiež zostáva, akú zmenu návrhu súd svojím uznesením zo dňa 26.11.2019 vlastne pripustil, pretože odôvodnenie rozsudku neposkytuje odpoveď ani na túto otázku, v rozsudku chýba akékoľvek konštatovanie v tomto smere.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

15. Vzhľadom k vyššie opísaným závažným procesným pochybeniam súdu prvej inštancie, ktoré nie je možno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom. Súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal žalobkyňu ako strane sporu procesné práva, ktoré jej právny poriadok priznáva. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústavy) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Podľa § 1 CSP, Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

16. Podľa § 139 CSP, žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu. Podľa § 142 ods. 1, 2 CSP, o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania. Uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručuje súd subjektom, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk. Podľa § 143 ods. 1 až 3 CSP, súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konaní o zmenenej žalobe. Súd nepripustí zmenu žaloby ani vtedy, ak by na konaní o zmenenej žalobe bol vecne alebo kauzálny príslušný iný súd. Ak súd nepripustí zmenu žaloby, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe.

17. Z dispozičnej zásady ovládajúcej začatie civilného súdneho konania vyplýva, že návrh môže meniť výlučne navrhovateľ, ktorý podal návrh na začatie konania, príp. urobil v prebiehajúcom konaní určitý návrh spojený s požiadavkou, aby o ňom súd rozhodol, alebo žalobca, ktorý podal žalobu. K zmene návrhu môže dôjsť kedykoľvek za konania, dokiaľ nebolo vyhlásené (vydané) rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Dokiaľ súd nerozhodne o uplatnenej zmene návrhu, nemôže pokračovať v konaní o pôvodnom návrhu. V danom prípade však súd prvej inštancie v zmysle hore uvedeného nepostupoval, čím svoje konanie zaťažil procesnou vadou. Tým, že nebol ustálený predmet konania bola postupom súdu prvej inštancie žalobkyni v konaní odňatá možnosť pred ním konať, pretože jej záležitosť nebola pred súdom prejednaná a rozhodnutá.

18. Žalobkyňa preto dôvodne namietala zmatečnosť a nepreskúmateľnosť zamietajúceho rozsudku prvoinštančného súdu, ktorý nedáva odpoveď na otázku, čo vlastne je predmetom konania, či je ním aj rozšírený návrh žalobkyne a ak áno, prečo absentuje relevantné zdôvodnenie zamietnutia žaloby aj v rozšírenej časti žaloby. Z napadnutého rozsudku je totiž zjavné, že súd prvej inštancie nevenoval žiadnu pozornosť požiadavke žalobkyne na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Rozhodnutie je tak v celom rozsahu nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, pričom vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že takáto vada súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu a konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššej inštancie neprichádza do úvahy.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Povinnosťou súdu prvej inštancie vzhľadom na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP bude v prvom rade rozhodnúť o procesnom návrhu žalobkyne na rozšírenie žaloby a ustáliť predmet konania. Následne súd opätovne posúdi žalobou uplatnené nároky a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľky. I keď u nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok, odvolací súd považuje za potrebné uviesť v súvislosti s namietaným právnym posúdením premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, že sa stotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, pretože v danom prípade niet dôvodu na aplikáciu desaťročnej objektívnej lehoty z dôvodu nepreukázania takéhoto úmyslu žalovanej. Úlohou okresného súdu však bude celú vec opätovne prejednať, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ust. § 191 ods. 1 CSP a vo veci znova rozhodnúť tak, aby nebolo pochybností o tom, že sa rozhodlo o celom predmete konania. Nové rozhodnutie prvoinštančný súd náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodní vo vzťahu ku každému žalobou uplatnenému nároku a v novom rozhodnutí rozhodne znova i o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako i odvolacím súdom (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).